

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-05-06

HSN 1306-0685

Handläggare:
Gustav Rålenius

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-06-17, P 7

Förslag till organisation för vård av flyktingar från Syrien

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 11 december 2013 att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att ta fram ett förslag om hur vården av flyktingar från Syrien ska organiseras på ett välfungerande sätt i enlighet med hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag den 5 november 2013 i svaret på skrivelsen från M, FP, KD och C om organiserad vård för flyktingar från Syrien.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-05-06

Beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utöka nuvarande avtal med Kris- och traumacenter i Sverige AB och Stiftelsen Röda Korsets center för torterade flyktingar avseende både behandling och förebyggande insatser för att möta behovet av hjälp till flyktingar från Syrien

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

I november 2013 uppskattade FN att minst 120 000 människor hade mist livet under konflikten i Syrien. Drygt två miljoner beräknas ha flytt till grannländer och 6,5 miljoner var på flykt inom landet. Sverige har tagit emot flyktingar från Syrien sedan flera år tillbaka. Alla syrier som kommer till Sverige beviljas sedan september 2013 permanent upphållstillstånd (PUT).

Sverige blev därmed först i EU med att ge permanent uppehållstillstånd till syriska flyktingar. Beslutet innebär även att de närmare 8 000 syrier som

tidigare hade tillfälliga uppehållstillstånd får permanenta uppehållstillstånd. De syrier som innehar permanent uppehållstillstånd har även rätt att ta hit sina familjer genom anhöriginvandring. Antalet asylsökande från Syrien ökade markant under sommaren 2012 med 1000 personer per månad. Under 2012 och 2013 har Sverige sammanlagt tagit emot cirka 14 700 asylsökande syriska medborgare. Tillsammans med Tyskland är Sverige det land i EU som tar emot flesta asylsökande från Syrien.

Idag finns inom länet två vårdgivare med uppdrag att bedriva psykiatrisk specialistvård för att behandla trauman orsakade av flykt och/eller tortyr och posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Hos dessa två vårdgivare finns personal som har tidigare erfarenhet av liknade projekt.

I avtalen med båda vårdgivarna finns optioner för att utöka verksamheten. Dessa optioner kan utlösas för att möta det troligen ökade behovet av vård genom att många av flyktingarna från Syrien söker sig till Stockholms län. Båda vårdgivarna har i dagsläget även ett särskilt kunskapsuppdrag i avtalen för konsultation, handledning och kunskapspridning som utgör 10 procent av den totala ersättningen. Detta uppdrag kan utökas genom den föreslagna optionen för att möta det ökade behovet som kan tänkas uppstå. Behovet av kunskap om målgruppen skulle exempelvis tänkas finnas inom verksamheter som möter gruppen såsom primärvård, arbetsförmedling med mera.

En viktig kunskap för den enskilde är att veta vart de ska vända sig för att få behandling. För att tillgodose detta behov skulle de båda vårdgivaren få i uppdrag att gemensamt anordna informationsträffar och stabiliseringsgrupper som riktar sig till flyktingar från Syrien som inte sökt behandling för tidigare trauma. Syftet med projektet är att i ett tidigt skede och i preventivt syfte upplysa nyanlända flyktingar från Syrien om de stressreaktioner som uppstår som en konsekvens av intensiv exponering för våld, förluster och oönskade separationer. Under dessa träffar screenas deltagarna avseende förekomsten av fysiska och psykiska symptom. De flyktingar som uppfyller kriterier för posttraumatiskt stressyndrom erbjuds att delta i en stabiliseringsgrupp. Målet är att lära individen metoder för att hantera sina traumatiska upplevelser. Gruppdeltagarna kommer att informeras om befintliga kanaler för få professionell hjälp.

För att nå ut till målgruppen skulle Kris- och traumacenter få i uppdrag att starta ett behandlingsprojekt inom internetpsykiatri. Psykologer som är specialutbildade i metoden behandlar de utvalda patienterna utifrån den standardiserade behandlingen för PTSD. Behandlingen pågår under fem veckor och består av tre faser, självkonfrontation, kognitiv re-strukturering

och avsked. Behandlingen är sedan tidigare framgångsrikt genomförd i Holland och i Tyskland och är vetenskapligt beprövad och evidensbaserad. Målgruppen för projektet är nyanlända flyktingar med permanent uppehållstillstånd från Syrien bosatta i Stockholm län.

Syftet är att genom samlade och breddade insatser med kunskapsspridning, information till målgruppen och behandling av posttraumatiskt stressyndrom, genom både ordinarie behandling och genom internetbehandling, möta syrienflyktingarnas behov. Genom föreslagna insatser kommer traumarelaterade symtom kunna minskas, den psykiska funktionsnivå kommer kunna höjas och därmed underlätta integrering i det svenska samhället. I förlängningen förbygger insatserna även risken för bland annat långtidssjukskrivningar, annan psykisk och somatisk vård och förtidspensioneringar som kan uppstå på grund av inadekvata, försenade och/eller uteblivna behandlingar. Insatserna föreslås gälla under en period på 15 månader till och med den 30 september 2015 då ordinarie avtal med vårdgivarna löper ut.

Ekonomiska konsekvenser

Avtalet bedöms öka landstingets kostnader med 9,2 mnkr inom avtalsperioden.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Avtalet bedöms innebära oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Avtalet bedöms innebära oförändrade konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser

Avtalet bedöms innebära oförändrade konsekvenser för miljön.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef